

Nr 184

Av fröken **Karlsson m. fl.**, *angående tillsynen vid skolmåltiderna.*

Under punkten 212 åttonde huvudtiteln i årets statsverksproposition redogör ecklesiastikministern för resultatet av de överläggningar angående tillsynen vid skolmåltiderna som hållits mellan företrädare för civil- och ecklesiastikdepartementen, å ena sidan, samt för lärarnas organisationer, å andra sidan. Som departementschefen påpekar innebär förslaget icke någon ändring i nu gällande principiella tjänstgöringsskyldighet för lärarpersonalen i avseende å tillsynen vid skolmåltiderna.

Om denna tjänstgöringsskyldighet har det länge stått strid. Inga delade meningar torde däremot råda om att vakthållningen vid måltiderna för lärarna i de flesta fall är mycket ansträngande. Den avkoppling, som läraren för sitt fortsatta skolarbete så väl behöver under frukostrasten, går han sålunda miste om. Visserligen föreskrives det att »för att bereda tillsynsutövande lärare tillfälle till avkoppling under skoldagens arbete bör tillsynen om möjligt anordnas så att läraren under måltidsrasten kommer i åtnjutande av en halv timmes sammanhängande fritid». Enligt vår mening är denna fritid — om den över huvud taget går att ordna — inte tillräcklig för att bereda läraren den avkoppling och samling för eftermiddagens lektioner som han så väl behöver för att kunna fullgöra sin uppgift på ett tillfredsställande sätt. Lärarens viktigaste uppgift är dock att under sin arbetstid i klassen fylla sin lärargärning, den undervisande och fostrande. Med det stora antalet barn i klasserna och de påtagligt försvårade disciplinförhållandena är den alltmer krävande och fordrar att läraren helt ägnar sig åt denna sin uppgift.

Vi vill därför föreslå, att en lärare i princip ej bör utöva tillsyn vid skolmåltid. I de fall där en lärare ej har någon undervisning efter frukostrasten torde det däremot med hänsyn till vad ovan anförts ej möta något hinder att han vaktar vid skolmåltider. Tillsynsskyldighet bör måhända i sådana fall kunna åläggas honom om inte annan åtager sig vaktuppgiften.

Om lärarna i princip ej skall vara skyldiga att utöva tillsyn vid skolmåltiderna måste vakthållningsfrågan ordnas på annat sätt. Enligt vår mening torde denna fråga kunna lösas så att barnens föräldrar beredes möjlighet att vakta vid måltiderna. Visserligen kan det kanske stöta på vissa svårigheter att få tillräckligt antal frivilliga krafter, men med det ofta omvittnade intresset från målsmännens sida är vi förvissade om att dessa svårigheter kan övervinnas genom samverkan mellan skolan och målsmännens orga-

nisationer. Genom en sådan anordning vinner man inte endast den fördelen att lärarna får en nödvändig avkoppling under frukostrasten utan även att föräldrarna får en större inblick i förhållandena vid en skola än vad nu är fallet. Förståelsen för de problem — bl. a. disciplinsvårigheterna — som en lärare har att brottas med skulle säkerligen härigenom öka.

Ersättningen till dem som utövar tillsynen bör bestämmas till samma belopp som nu föreslagits utgå till lärare.

Under återopande av det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala, att där så visar sig möjligt i första hand annan personal än lärare engageras att utöva tillsyn vid skolmåltider.

Stockholm den 27 januari 1959

Eva Karlsson

Astrid Kristensson

Karin Wetterström